

ปัญหาการโอนกรรมสิทธิ์ในสัญญาซื้อขายสังหาริมทรัพย์ เปรียบเทียบกฎหมายไทย

และกฎหมายสหราชอาณาจักร¹

พรพิมล มิ่งคำ²

กรรมสิทธิ์เป็นทรัพย์สินหรือสิทธิเหนือทรัพย์สินที่เหนือกว่าสิทธิอื่นๆทั้งปวง โดยความหมายของคำว่า “กรรมสิทธิ์” อันนั้นในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานได้ให้ความหมายของคำว่า “กรรมสิทธิ์” เพื่อแปลความแก่บุคคลทั่วไปไว้ว่า “กรรมสิทธิ์ หมายถึง สิทธิทั้งปวงที่ผู้เป็นเจ้าของมีอยู่เหนือทรัพย์สิน อันได้แก่ สิทธิใช้สอย จำหน่าย ได้ดอกผล กับทั้งสิทธิติดตามและเอาคืนซึ่งทรัพย์สินของตน และสิทธิขจัดวางมิให้ผู้อื่นสอดเข้าเกี่ยวข้องกับทรัพย์สินนั้น โดยมีขอบด้วย กฎหมาย”³ กรรมสิทธิ์สามารถเปลี่ยนมือจากบุคคลหนึ่งไปยังอีกบุคคลหนึ่งได้ซึ่งอาจเป็นการโอนโดยทางอื่นที่ไม่ใช่โดยนิติกรรมก็ได้ เช่น การโอนโดยการครอบครองปรปักษ์ ที่บุคคลเข้ายึดถือทรัพย์สินตามระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดและทำให้บุคคลที่เข้าครอบครองนั้นกลายเป็นบุคคลที่เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์เมื่อครบระยะเวลา อย่างไรก็ตามการเปลี่ยนมือซึ่งกรรมสิทธิ์จากบุคคลหนึ่งไปยังอีกบุคคลหนึ่งนั้นส่วนมากแล้วจะเกิดจากเจตนาของบุคคลทั้งสองฝ่ายตกลงให้เปลี่ยนมือกันนั้นก็ถือเป็นการทำนิติกรรม โดยนิติกรรมที่มีผลเป็นการเป็นการเปลี่ยนแปลงกรรมสิทธิ์นั้นก็มีอยู่หลายแบบ อาจจะเป็นการทำสัญญาให้ การทำสัญญาแลกเปลี่ยน แต่สัญญาที่มีการทำมากที่สุดนั้นคือสัญญาซื้อขาย ซึ่งการซื้อขายนั่นเป็นสัญญาที่ทำกันมาอย่างช้านานตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ยิ่งในปัจจุบันการติดต่อสื่อสารสามารถทำได้โดยสะดวกรวดเร็ว บุคคลสามารถติดต่อเจรจาพูดคุยกันได้โดยง่ายแม้จะอยู่คนละที่ ทำให้การทำสัญญาทางการค้ากันมากขึ้นด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการทำสัญญาซื้อขายสินค้าอันเป็นสังหาริมทรัพย์ซึ่งเป็นสัญญาที่เป็นสัญญาหลักของการทำการค้าก็มีการทำมากยิ่งขึ้นตามไปด้วยเช่นกัน วัตถุประสงค์หลักของสัญญาซื้อขายนั่นจึงมุ่งเน้นที่การโอนกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินที่จะทำการซื้อขายเป็นหลัก หากในสัญญาใดที่มีการชำระด้วยเงินกันแล้วแต่ไม่มีการโอน

¹ บทความนี้เรียบเรียงจากการศึกษาอิสระ เรื่อง ปัญหาการโอนกรรมสิทธิ์ในสัญญาซื้อขายสังหาริมทรัพย์ เปรียบเทียบกฎหมายไทยและกฎหมายสหราชอาณาจักร โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาคือผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.คนพร จิตต์รุ่งเกียรติ และคณะกรรมการสอบคือผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มณฑิลา ภักดีคง และ รองศาสตราจารย์ ดร.พันธ์เทพ วิฑิตอนันต์

² นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต (ส่วนกลาง) คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

³ พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2555 [Online], available URL: <https://dictionary.orst.go.th/>

กรรมสิทธิ์ในทรัพย์สิน สัญญานั้นก็จะไม่ถูกเรียกว่าสัญญาซื้อขาย ซึ่งการซื้อขายสังหาริมทรัพย์นั้นสามารถทำได้ก็ได้ เราสามารถเคลื่อนย้ายสังหาริมทรัพย์ไปได้ทุกพื้นที่ทั้งในประเทศไทย และต่างประเทศ เพราะฉะนั้นการโอนกรรมสิทธิ์ในสังหาริมทรัพย์นั้นสามารถทำได้ในหลายพื้นที่แตกต่างกันจุดการโอนกรรมสิทธิ์ที่ว่า กรรมสิทธิ์จะโอนจากผู้ขายไปยังผู้ซื้อเมื่อไหร่ นั่นจึงเป็นปัญหาในการซื้อขายสังหาริมทรัพย์

หลักกฎหมายสมัยใหม่ของประเทศไทยได้มีการพัฒนาปรับปรุงในสมัยรัชกาลที่ 5 โดยมีการเริ่มต้นร่างประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ขึ้นมาตั้งแต่ปี พ.ศ.2451 แต่การร่างกฎหมายนั้นใช้ระยะเวลานานเกือบ 20 ปี จนเสร็จสิ้นและมีการประกาศใช้ในสมัยรัชกาลที่ 6 ซึ่งในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ก็มีการบัญญัติในส่วนของการซื้อขายเข้าไปด้วยในบรรพ 3 ในส่วนของเอกเทศสัญญาและมีการประกาศใช้อย่างเป็นทางการเมื่อปี 2472 โดยการร่างในส่วนของการซื้อขายของกฎหมายไทยนั้นได้รับอิทธิพลการร่างมาจากกฎหมายสหราชอาณาจักรนั่นก็คือ พ.ร.บ.การซื้อขายสินค้า ค.ศ. 1893 เพราะฉะนั้นกฎหมายฉบับดังกล่าวจึงคล้ายเป็นต้นแบบของกฎหมายซื้อขายในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ของไทย⁴ อย่างไรก็ตาม ในปี พ.ศ.2522 สหราชอาณาจักรได้มีการแก้ไขกฎหมายซื้อขายและเป็นฉบับที่ใช้มาจนถึงปัจจุบัน โดยมีชื่อว่าพระราชบัญญัติการซื้อขายสินค้า ค.ศ.1979 หลักจากนั้นสหราชอาณาจักรก็ยังมีแก้ไขกฎหมายซื้อขายสินค้าอีกในปี พ.ศ.2537-2538⁵ นั้นแสดงว่ากฎหมายซื้อขายของอังกฤษจะมีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงมาตลอดเวลาซึ่งหากเปรียบเทียบกับกฎหมายซื้อขายของไทยที่ไม่เคยมีการแก้ไขในส่วนอันเป็นสาระสำคัญเลย นั้นทำให้กฎหมายไทยเกิดปัญหาในเรื่องการโอนกรรมสิทธิ์ในสัญญาซื้อขายสังหาริมทรัพย์ที่ไม่เป็นไปตามรูปแบบการค้าการพาณิชย์ในยุคปัจจุบัน ซึ่งจะมีปัญหาที่สำคัญดังต่อไปนี้

1. ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการโอนกรรมสิทธิ์เมื่อทรัพย์สินอยู่ในสถานะพร้อมส่ง

การโอนกรรมสิทธิ์ตามกฎหมายไทยนั้นประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 458 นั้นกำหนดให้กรรมสิทธิ์ในสังหาริมทรัพย์โอนจากผู้ขายไปยังผู้ซื้อเมื่อได้ทำสัญญาซื้อขายกัน⁶ ลักษณะข้อกำหนดถึงสถานะของสินค้าที่จะต้องพร้อมที่จะส่งมอบไม่มีบัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ของประเทศไทย การ

⁴ สุรพล ไตรเวทย์, การร่างประมวลกฎหมายในประเทศไทย (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์วิญญูชน, 2550), หน้า 82-97

⁵ Michael G. Bridge, *The Sale of Goods* (Oxford, England: Oxford University Press, 2014), pp.1-2.

⁶ จุฑามาศ นิสารัตน์, คำอธิบายกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยซื้อขาย แลกเปลี่ยน ให้, (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2561), หน้า 129-134

โอนกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินเฉพาะสิ่งของไทยนั้น ไม่มีข้อกำหนดว่าทรัพย์สินจะต้องอยู่ในสถานะที่พร้อมจะส่งมอบ เพราะฉะนั้นหากมีการบังคับทรัพย์สิน ระบุทรัพย์สินได้แน่นอนในเวลาซื้อขายอันเป็นทรัพย์สินเฉพาะสิ่งแล้ว กรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินนั้นจะโอนจากผู้ขายไปยังผู้ซื้อในทันทีโดยไม่ต้องสนใจว่าทรัพย์สินนั้นจะอยู่ในสถานะที่พร้อมจะส่งมอบหรือไม่⁷ ด้วยเหตุนี้ ผู้ซื้ออาจจะได้กรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินและความเสี่ยงภัยในทรัพย์สินนั้นไปตั้งแต่เวลาที่ทรัพย์สินนั้นยังไม่พร้อมที่จะมีการส่งมอบให้แก่ตัวผู้ซื้อเลยด้วยซ้ำ

กรณีนี้แตกต่างจากกฎหมายสหราชอาณาจักรในพระราชบัญญัติการซื้อขายสินค้า ค.ศ.1979 นั้น แม้กฎหมายจะกำหนดให้กรรมสิทธิ์โอนได้โดยการแสดงเจตนาโดยไม่ได้นำถึงถึงการส่งมอบทรัพย์สินทางกายภาพก็ตาม⁸ แต่หน้าที่ประการหนึ่งของที่ผู้ขายจะต้องทำนั้นคือการส่งมอบทรัพย์สินให้แก่ผู้ซื้อ เพราะฉะนั้นการจะโอนกรรมสิทธิ์จึงมีการคำนึงถึงการส่งมอบทรัพย์สินอยู่บ้าง โดยกฎหมายจะให้กรรมสิทธิ์โอนจากผู้ขายไปยังผู้ซื้อ หากทรัพย์สินนั้นอยู่ในสถานะที่พร้อมจะมีการส่งมอบให้แก่กัน⁹ ในกรณีเช่นนี้กฎหมายไม่ได้บอกว่าจะต้องมีการส่งมอบทรัพย์สินทางกายภาพเสียก่อนกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินนั้นถึงจะโอน แต่กฎหมายให้ดูสถานะของทรัพย์สินเป็นวัตถุแห่งหนึ่งก่อนว่าอยู่ในสถานะที่พร้อมจะส่งมอบหรือไม่ หากยังไม่อยู่ในสถานะที่พร้อมจะส่งมอบ ผู้ขายจะต้องมีการดำเนินการทำให้ทรัพย์สินอยู่ในสถานะที่พร้อมจะส่งมอบเสียก่อนกรรมสิทธิ์ถึงจะโอนได้

ดังนั้น พระราชบัญญัติการซื้อขายสินค้า ค.ศ.1979 หากทรัพย์สินนั้นแม้ระบุทรัพย์สินลงได้อย่างแน่นอนแล้วก็ตามแต่หากผู้ซื้อยังไม่สามารถนำออกไปใช้ได้ ก็จะยังไม่อยู่ในสถานะที่พร้อมจะส่งมอบ¹⁰ ยกตัวอย่างเช่น บริษัทผู้ประกอบการขายรถยนต์จะขายรถยนต์ให้แก่ลูกค้าที่เป็นผู้บริโภค สิ่งสำคัญของการนำรถยนต์ไปใช้นั้นก็คือรถยนต์จะต้องมีป้ายทะเบียน คราบไคที่รถยนต์ไม่มีป้ายทะเบียน รถยนต์ก็จะไม่พร้อมที่จะนำไปใช้งาน

⁷ มณฑิชา ภักดีคง, คำอธิบายกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยซื้อขาย แลกเปลี่ยน ให้, (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2560), หน้า 71-73

⁸ Joseph Reid Pty Ltd v Schultz (1949) 49 SR (NSW) 231

⁹ Sale of Goods Act 1979 Section 18 Rules for ascertaining intention.

Unless a different intention appears, the following are rules for ascertaining the intention of the parties as to the time at which the property in the goods is to pass to the buyer.

Rule 1. Where there is an unconditional contract for the sale of specific goods in a deliverable state the property in the goods passes to the buyer when the contract is made, and it is immaterial whether the time of payment or the time of delivery, or both, be postponed.

¹⁰ Tarling v. Baxter, 6 B. & C. 360. (1827)

ดังนั้นหากมีการซื้อขายรถยนต์กันแล้วลูกค้ามีการเลือกรถยนต์แล้วว่าจะเอารถยนต์คันไหน ระบุออกมาได้แน่นอนแล้วว่าการซื้อขายรถยนต์คันไหน ในทางกายภาพได้มีการจับต้องตรวจสอบแล้ว มีการตกลงราคาหรือได้ทำสัญญากันเรียบร้อยแล้ว หรืออาจจะมีการชำระราคารถยนต์คันนั้นแล้วด้วยก็ตาม แต่หากผู้ขายไม่ได้มีการจัดทำป้ายทะเบียนรถยนต์ให้ผู้ซื้อเพื่อที่จะพร้อมใช้งาน รถยนต์คันนั้นก็ยังไม่สามารถนำไปใช้ได้ แบบนี้ศาลในประเทศอังกฤษจึงได้มีการตัดสินว่า รถยนต์คันดังกล่าวยังไม่ถือว่าอยู่ในสถานะที่พร้อมจะส่งมอบ กรรมสิทธิ์จึงยังไม่โอนจากผู้ขายไปยังผู้ซื้อ¹¹

มากกว่านั้น พระราชบัญญัติการซื้อขายสินค้า ค.ศ.1979 ยังกำหนดอีกว่าหากในสัญญาระบุให้ผู้ขายมีหน้าที่ต้องกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งในการจัดทำให้ทรัพย์สินที่มีการซื้อขายกันนั้นไปอยู่ในสถานะที่สามารถส่งมอบได้ ในกรณีเช่นนี้ผู้ขายจะต้องทำหน้าที่ที่สัญญากำหนดไว้ให้แล้วเสร็จและแจ้งถึงการกระทำนั้นให้ผู้ซื้อทราบเสียก่อน กรรมสิทธิ์ถึงจะโอนจากผู้ขายไปยังผู้ซื้อ¹² กรณีนี้การโอนกรรมสิทธิ์จะยิ่งยากขึ้นจากการที่กฎหมายกำหนดให้ผู้ขายต้องมีการดำเนินการตามหน้าที่ ๆ ตนเองมีในบางประการอันเกี่ยวกับการขนส่งหรือการส่งมอบเสียก่อน กรรมสิทธิ์จึงจะโอน เพราะฉะนั้น ทรัพย์สินแม้เป็นทรัพย์สินเฉพาะสิ่งและพร้อมอยู่ในสถานะที่สามารถส่งมอบได้แล้วกรรมสิทธิ์ก็จะยังไม่โอน ผู้ขายต้องมีการดำเนินการให้แล้วเสร็จตามหน้าที่ของตนอันจะยึดโยงไปถึงการส่งมอบหรือการขนส่งเสียก่อนกรรมสิทธิ์จึงจะโอนจากผู้ขายไปยังผู้ซื้อ

ด้วยเหตุนี้ หากในสัญญาซื้อขายกำหนดหน้าที่ให้ผู้ขายจะต้องมีการส่งมอบสินค้าให้แก่ผู้ขนส่ง หรือมีข้อกำหนดให้ผู้ขายมีหน้าที่ต้องดำเนินการใดอันเกี่ยวกับการขนส่ง เช่น ผู้ซื้อและผู้ขายทำสัญญาซื้อขายข้าวกัน 100 กระสอบโดยในขณะทำสัญญาได้มีการเลือกและทำเครื่องหมายไว้แล้วว่า 100 กระสอบไหน บ่งตัวทรัพย์สินเป็นทรัพย์สินเฉพาะสิ่งแล้ว หากในสัญญากำหนดให้ผู้ขายมีหน้าที่ต้องดำเนินการนำข้าว 100 กระสอบนั้นไปบรรทุกลงรถไฟ “free on rail” จะเป็นการกำหนดให้ผู้ขายมีหน้าที่ต้องดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อส่งมอบสินค้าก็ถือเช่นนั้น ดังนั้น แม้ในเวลาซื้อขายข้าวนั้นจะเป็นทรัพย์สินเฉพาะสิ่งและผู้ซื้อสามารถที่จะรับไปได้ในสถานะพร้อมที่จะส่งมอบ แต่เมื่อกำหนดหน้าที่ให้ผู้ขายต้องดำเนินการในการขนส่งแล้ว ผู้ขายจะต้องมีการ

¹¹ Kulkarni v Manor Credit (Davenham) Ltd [2010] EWCA Civ 69

¹² Sale of Goods Act 1979 Section 18 Rule 2. Where there is a contract for the sale of specific goods and the seller is bound to do something to the goods for the purpose of putting them into a deliverable state, the property does not pass until the thing is done and the buyer has notice that it has been done.

ดำเนินการนั้นให้เสร็จสิ้นเสียก่อน กล่าวคือต้องนำข้าว 100 กระสอบไปขึ้นบนรถไฟให้เรียบร้อยและมีการแจ้งให้ผู้ซื้อทราบเรียบร้อย กรรมสิทธิ์ในข้าว 100 กระสอบนี้จึงจะโอนจากผู้ขายไปยังผู้ซื้อ¹³

หากเทียบกับความเป็นจริงแล้วคู่สัญญาต้องการได้กรรมสิทธิ์ในสินค้าที่อยู่ในสถานะที่สมบูรณ์พร้อมที่จะส่งมอบเสียก่อน ถ้ายังไม่ได้จัดการให้พร้อมส่งมอบผู้ซื้อก็คงจะยังไม่อยากได้กรรมสิทธิ์ในสินค้านั้น จึงพอสรุปได้ว่ากฎหมายสหราชอาณาจักรจะกำหนดพฤติการณ์ที่คู่สัญญากระทำที่สามารถสะท้อนถึงเจตนาในการโอนกรรมสิทธิ์ได้ใกล้เคียงกว่ากฎหมายไทย เพราะฉะนั้นเรื่องการโอนกรรมสิทธิ์ในกฎหมายไทยก็ควรจะมิบัพัญญูถึงระดับรายละเอียดของพฤติการณ์ที่คู่สัญญาได้กระทำให้ใกล้เคียงกับเจตนาในการโอนกรรมสิทธิ์ของคู่สัญญามากกว่าที่บัญญัติไว้ในปัจจุบัน

มากกว่านั้นหากผู้ขายต้องมีหน้าที่ในการดำเนินการบางอย่างในการส่งมอบ การจะถือว่าอยู่ในสถานะที่พร้อมส่งมอบนั้น ผู้ขายต้องดำเนินการตามหน้าที่นั้นให้แล้วเสร็จเสียก่อน เช่น สัญญากำหนดหน้าที่ให้ผู้ขายต้องนำสินค้าหรือทรัพย์สินที่ซื้อขายกันขึ้นรถไฟ ผู้ขายก็ต้องนำสินค้าหรือทรัพย์สินที่ซื้อขายกันนั้นขึ้นรถไฟเสียก่อน กรรมสิทธิ์จึงจะโอนจากผู้ขายไปยังผู้ซื้อ จากกรณีนี้จะเห็นได้ชัดเจนเลยว่า การโอนกรรมสิทธิ์ในกฎหมายสหราชอาณาจักรนั้นคำนึงถึงรูปแบบในทางการค้าการพาณิชย์ด้วยว่าคู่สัญญาตกลงในรูปแบบการค้าการพาณิชย์กันอย่างไร ไม่ใช่เพียงแค่ทรัพย์สินนั้นเป็นทรัพย์สินเฉพาะสิ่งแล้วกรรมสิทธิ์จะโอนในทันทีเสมอไป ซึ่งเมื่อการซื้อขายเป็นสัญญาหลักในการค้าของยุคปัจจุบันและรูปแบบอาจจะมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ การทำให้กฎหมายเชื่อมโยงกับรูปแบบการค้าไปในทิศทางเดียวกับรูปแบบทางการค้าได้นั้นจะเป็นสิ่งที่สร้างความสมดุลและความยุติธรรมต่อทั้งสองฝ่ายได้มากกว่า ดังนั้นจากปัญหานี้ประเทศไทยควรมีการแก้ไขเพื่อให้การโอนกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินเฉพาะสิ่งนั้นต้องดูสถานะของทรัพย์สินที่พร้อมจะส่งมอบด้วย

โดยการแก้ไขควรจะแก้ไขในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 458 ให้มีข้อความดังต่อไปนี้

“มาตรา 458 กรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินที่ขายนั้น ย่อมโอนไปยังผู้ซื้อตั้งแต่วันที่ผู้ขายได้ทำสัญญาซื้อขายกัน และทรัพย์สินอยู่ในสถานะที่พร้อมจะส่งมอบให้แก่ผู้ซื้อ

หากในสัญญากำหนดหน้าที่ให้ผู้ขายต้องดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งในการขนส่งเพื่อให้ทรัพย์สินนั้นไปอยู่ในสถานะที่พร้อมส่งมอบในการขนส่ง กรรมสิทธิ์จะยังไม่โอนจนกว่าผู้ขายจะได้ดำเนินการนั้นและแจ้งให้ผู้ซื้อทราบแล้ว”

¹³ Underwood Ltd v Burgh Castle Brick and Cement Syndicate [1922] 1 KB. 343

2. ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับเกณฑ์การพิจารณาการเป็นทรัพย์สินเฉพาะสิ่ง

การที่สั่งห้ามทรัพย์สินทรัพย์สินอันเป็นวัตถุแห่งหนึ่งในสัญญาซื้อขายนั้นเป็นทรัพย์สินเฉพาะสิ่งนั้นจะมีผลในการโอนซึ่งกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สิน กล่าวคือในการซื้อขายสินค้ากรณีที่อยู่ในขณะตกลงทำสัญญากันนั้น ทรัพย์สินที่เป็นวัตถุแห่งหนึ่งในสัญญายังไม่มีกรรมสิทธิ์หรือระบุตัวลงแน่นอน ที่เรียกว่าทรัพย์สินนั้นยังไม่เป็นทรัพย์สินเฉพาะสิ่ง การโอนกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินนั้นจะทำได้จนกว่าทรัพย์สินนั้นจะถูกทำให้ทรัพย์สินเฉพาะสิ่งเสียก่อนกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินจึงจะถือว่าสามารถโอนได้¹⁴ แต่วิธีการในการทำให้ทรัพย์สินจากที่ไม่ใช่ทรัพย์สินเฉพาะสิ่งกลางเป็นทรัพย์สินเฉพาะสิ่งนั้นในประเทศไทยตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 460 กำหนดให้ทำได้เพียงวิธีเดียวคือการเลือกทรัพย์สิน¹⁵ แต่อย่างไรก็ตามโลกทางการค้าในปัจจุบันนั้นมีการติดต่อซื้อขายกันมากขึ้น มีการขนส่งสินค้าอย่างมีระบบมากขึ้น ดังนั้นวิธีการทำให้ทรัพย์สินที่ไม่เป็นทรัพย์สินเฉพาะสิ่งให้กลายเป็นทรัพย์สินเฉพาะสิ่งอาจมีทางเลือกมากกว่าเพียงแค่การเลือกเท่านั้นจะได้สอดคล้องกับการค้าในยุคปัจจุบัน หากเปรียบเทียบกฎหมายสหราชอาณาจักรแล้วแม้จะมีวิธีการหรือเกณฑ์ในการพิจารณาการเป็นทรัพย์สินเฉพาะสิ่งโดยการเลือกเหมือนกับกฎหมายไทยแต่มีรายละเอียดที่แตกต่างกัน รวมถึงกฎหมายยังมีเกณฑ์การพิจารณาอื่นนอกจากการเลือกที่สอดคล้องกับการค้าการพาณิชย์มากกว่า ซึ่งเกณฑ์การพิจารณาการเป็นทรัพย์สินเฉพาะสิ่งมีดังต่อไปนี้

2.1 การดำเนินการเลือกทรัพย์สิน

ในพระราชบัญญัติการซื้อขายสินค้า ค.ศ.1979 กำหนดหลักทั่วไปไว้ว่า หากมีการซื้อขายทรัพย์สินที่ยังไม่เป็นทรัพย์สินเฉพาะสิ่งต้องมีการดำเนินการให้สินค้านั้นนั้นเหมาะสมกับสัญญาอย่างไม่มีเงื่อนไขเสียก่อน โดยวิธีการที่จะทำให้เหมาะสมกับสัญญาอย่างไม่มีเงื่อนไขนั้นมีหลายวิธี ซึ่งวิธีการแรกนั้นก็คือการเลือกตัวทรัพย์สิน ซึ่งในมาตรา 18 กฎข้อที่ 5 กำหนดให้ต้องมีการเลือกสินค้าออกมาอย่างที่ไม่สามารถเพิกถอนได้ อีกทั้งต้องมีการยินยอมจากคู่สัญญาทั้งสองฝ่ายด้วย นั้นหมายความว่าหากผู้ขายเป็นผู้เลือกก็ต้องได้รับความยินยอมจากผู้ซื้อ หรือหากผู้ซื้อเป็นผู้เลือกก็ต้องได้รับความยินยอมจากผู้ขายด้วย เพราะฉะนั้นจากทรัพย์สินที่ไม่เป็นทรัพย์สินเฉพาะสิ่งจะกลายเป็นทรัพย์สินเฉพาะสิ่งเมื่อมีการเลือกตัวทรัพย์สินออกมาแน่นอน ไม่อาจเพิกถอนได้แล้วจึงจะถือว่าเหมาะสม

¹⁴ ไพทิต เอกจริยกร, คำอธิบาย ซื้อขาย แลกเปลี่ยน ให้, พิมพ์ครั้งที่ 6 (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์วิญญูชน, 2556), หน้า 110

¹⁵ วิษณุ เครืองาม, คำอธิบายประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซื้อขาย แลกเปลี่ยน ให้, พิมพ์ครั้งที่ 10 (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์นิติบรรณาการ, 2549), หน้า 181-182

กับสัญญาอย่างไม่มีเงื่อนไข กรรมสิทธิ์ก็จะโอนจากผู้ขายไปยังผู้ซื้อในวินาทีที่เลือกและได้รับความยินยอมครบทั้งสองฝ่าย¹⁶

2.2 การมอบทรัพย์สินแก่ผู้ขนส่ง

การซื้อขายทรัพย์สินที่ไม่ใช่ทรัพย์สินเฉพาะสิ่งในขณะทำสัญญาซื้อขายกันนั้น การจะทำให้สินค้านั้นเหมาะสมกับสัญญาอย่างไม่มีเงื่อนไขอื่นทำให้กรรมสิทธิ์โอนจากผู้ขายไปยังผู้ซื้อนั้น โดยหลักแล้วจะต้องเลือกตัวทรัพย์สินโดยอาศัยความยินยอมของทั้งสองฝ่าย แต่หากผู้ขายได้ส่งมอบทรัพย์สินที่คัดเลือกโดยผู้ขายแล้วไปมอบให้แก่ผู้ขนส่งเพื่อทำการขนส่งไปให้ผู้ซื้อแล้ว จะถือว่าทรัพย์สินนั้นเหมาะสมกับสัญญาอย่างไม่มีเงื่อนไขในทันที กรรมสิทธิ์ก็จะโอนจากผู้ขายไปยังผู้ซื้อเมื่อส่งมอบแก่ผู้ขนส่ง โดยไม่ต้องมีการแสดงเจตนาได้รับความยินยอมจากผู้ซื้อเลย¹⁷

2.3 การที่ทำให้ทรัพย์สินลดลงจนเหลือเท่าจำนวนที่จะส่งมอบ

การทำให้ทรัพย์สินที่ไม่เป็นทรัพย์สินเฉพาะสิ่งให้เป็นทรัพย์สินที่เหมาะสมกับสัญญาจนทำให้กรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินนั้นโอนจากผู้ขายไปยังผู้ซื้อนอกจากการเลือกตัวทรัพย์สินหรือการส่งมอบทรัพย์สินนั้นให้แก่ผู้ขนส่งแล้ว อีกประการหนึ่งก็คือการที่ดำเนินการทำให้ทรัพย์สินนั้นหมดไป คงเหลือเฉพาะในส่วนที่ผู้ซื้อจะมีสิทธิจะได้รับ

โดยการดำเนินการนี้ผู้ขายจะมีการขายทรัพย์สินที่มีจำนวนแน่นอนแต่ทรัพย์สินนั้นยังไม่เป็นทรัพย์สินเฉพาะสิ่งในขณะที่ทำสัญญาซื้อขายกัน แต่ทรัพย์สินถูกบรรจุลงในภาชนะที่มีปริมาตรใหญ่รวมกันอยู่ เช่น ในตู้คอนเทนเนอร์ตู้หนึ่งมีข้าวอยู่ 100 กระสอบ ผู้ขายตกลงขายให้ผู้ซื้อ 50 กระสอบในตู้คอนเทนเนอร์นั้น จะเห็นว่าทรัพย์สินนั้นจะยังไม่เป็นทรัพย์สินเฉพาะสิ่งในขณะที่ทำสัญญาซื้อขายกัน เพราะยังมีได้บ่งหรือระบุตัวทรัพย์สินที่แน่นอนลงในสัญญาว่า 50 กระสอบที่ต้องการขายนั้นเป็นกระสอบไหน แต่ผู้ขายและผู้ซื้อทราบแน่ชัดแล้วว่า 50 กระสอบอยู่ในตู้คอนเทนเนอร์ที่ตกลงกันนี้ เพียงแต่ยังไม่ทราบว่ากระสอบไหนเท่านั้นเอง ซึ่งการดำเนินการเช่นนี้ก็เปรียบเสมือนว่าผู้ขายกับผู้ซื้อได้ตกลงตัวทรัพย์สินกันชัดเจนแล้วว่าทรัพย์สินนั้นอยู่ในตู้คอนเทนเนอร์นี้ บอกกล่าวได้รับความยินยอมแก่กันทั้งสองฝ่ายตั้งแต่ต้นแล้ว รู้ที่อยู่ของทรัพย์สินกันแน่นอนทั้งสองฝ่ายเพียงแต่ยังไม่ได้มีการคัดแยกออกมาให้แน่ชัดว่าเป็นทรัพย์สินอันไหน ต่อมาหากทรัพย์สินที่อยู่ในภาชนะอันมีปริมาตรใหญ่นี้ได้ลดลงไปจนเหลือเท่าจำนวนที่ผู้ซื้อต้องการ กรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินนั้นจะโอนจากผู้ขายไปยังผู้ซื้อทันทีโดยที่ผู้ขายไม่จำเป็นต้องแจ้ง

¹⁶ James v Commonwealth (1939) 62 CRL 339.

¹⁷ Healy v Howlett & Sons [1917] 1 KB 337

สิ่งใดแก่ผู้ซื้ออีก เช่น ถ้าข้าวในตู้คอนเทนเนอร์ที่มี 100 กระสอบนั้นลดลง โดยที่ผู้ขายอาจจะมอบให้นายเอก 25 กระสอบ มอบให้กับนายโทอีก 25 กระสอบ เหลือข้าวอยู่ในตู้คอนเทนเนอร์ 50 กระสอบเท่าจำนวนที่ผู้ขายตกลงขายให้กับผู้ซื้อ กรรมสิทธิ์ในทรัพย์นั้นจะโอนจากผู้ขายไปยังผู้ซื้อในทันที¹⁸

จะเห็นได้ชัดเจนเลยว่ากฎหมายสหราชอาณาจักรมีเกณฑ์การพิจารณาการเป็นทรัพย์เฉพาะสิ่งที่สอดคล้องไปกับการค้าการพาณิชย์ที่มากกว่ากฎหมายไทย มีการเชื่อมโยงกับการขนส่งซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับการซื้อขายในโลกยุคปัจจุบันอย่างมาก เพราะฉะนั้นกฎหมายไทยจึงมีปัญหาเกี่ยวกับเกณฑ์การพิจารณาการเป็นทรัพย์เฉพาะสิ่งที่ที่พิจารณาแต่การซื้อขายเท่านั้น ไม่เชื่อมโยงกับการค้าในปัจจุบัน จึงควรมีการปรับแก้และเพิ่มเติมวิธีการในการพิจารณาว่าทรัพย์ใดเป็นทรัพย์เฉพาะสิ่งแล้วให้สอดคล้องกับการค้าที่เป็นปัจจุบันมากขึ้น เหมือนกับกฎหมายสหราชอาณาจักร

ในเรื่องดังกล่าวนี้ควรมีการแก้ไขและเพิ่มเติมกฎหมายเพื่อให้มีความทันสมัยขึ้น โดยอาจจะมีการแก้ไขมาตรา 460 เดิม และเพิ่มเติมมาตรา 460/1 และ 460/2 เข้ามาใช้ในการโอนกรรมสิทธิ์ในทรัพย์ที่ในขณะที่ทำสัญญายังไม่เป็นทรัพย์เฉพาะสิ่งด้วย

“มาตรา 460 ภายใต้งบกับแห่งบทบัญญัติมาตรา 460/1 และ 460/2 ในการซื้อขายทรัพย์สินซึ่งมิได้กำหนดลงไว้แน่นอนนั้น ท่านว่ากรรมสิทธิ์ยังไม่โอนไปจนกว่าจะได้หมาย หรือนับ ชั่ง ตวง วัด หรือคัดเลือก หรือทำโดยวิธีอื่นเพื่อให้แบ่งตัวทรัพย์สินนั้นออกเป็นแน่นอนแล้วโดยความยินยอมของคู่สัญญาทั้งสองฝ่าย

ในการซื้อขายทรัพย์สินเฉพาะสิ่ง ถ้าผู้ขายยังจะต้องนับ ชั่ง ตวง วัด หรือทำการอย่างอื่น หรือทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดอันเกี่ยวแก่ทรัพย์สินเพื่อให้รู้กำหนดราคาทรัพย์สินนั้นแน่นอน ท่านว่ากรรมสิทธิ์ยังไม่โอนไปยังผู้ซื้อจนกว่าการหรือสิ่งนั้นได้ทำแล้ว”

“มาตรา 460/1 ในการซื้อขายทรัพย์สินซึ่งมิได้กำหนดลงไว้แน่นอนนั้น ให้กรรมสิทธิ์โอนเมื่อผู้ขายนำทรัพย์ไปมอบให้กับผู้ขนส่ง”

“มาตรา 460/2 ในการซื้อขายทรัพย์สินซึ่งมิได้กำหนดลงไว้แน่นอนแต่ได้มีการตกลงจำนวนทรัพย์ที่แน่นอนแล้ว หากผู้ขายนำทรัพย์นั้นบรรจุลงในภาชนะขนาดใหญ่และได้มีการแจ้งถึงภาชนะนั้นให้แก่ผู้ซื้อทราบแล้ว ให้กรรมสิทธิ์โอนหากทรัพย์ที่อยู่ในภาชนะนั้นลดลงเหลือเท่าจำนวนที่ผู้ซื้อต้องการซื้อ”

¹⁸ Atiyah, Adams, and MacQueen, *Atiyah's Sale of Goods* (Essex, England: Pearson, 2010), pp. 332-334

3. ปัญหากฎหมายที่เกี่ยวกับการโอนกรรมสิทธิ์ในสินค้าปริมาณมากแต่ถูกใส่รวมกันมาเป็นจำนวนจำกัด

ในกรณีนี้หากอ้างอิงถึงการซื้อขายปัจจุบันแล้วจะมีการเชื่อมโยงกับการขนส่งค่อนข้างมาก เรียกว่าเมื่อมีการซื้อขายก็จะมี การขนส่งตามมาเสมอ แต่ข้อจำกัดของกฎหมายไทยนั้นถือว่าหากทรัพย์สินยังไม่เป็นทรัพย์สินเฉพาะ กรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินนั้นจะไม่มีทางโอนจากผู้ขายมายังผู้ซื้อ โดยเด็ดขาด อย่างไรก็ตามในบางกรณีผู้ขายอาจจะมีการส่งสินค้าที่ทำการซื้อขายมาในภาชนะขนาดใหญ่ เช่น ตู้คอนเทนเนอร์ แต่ในตู้คอนเทนเนอร์ที่ส่งมาจะมีการใส่รวมสินค้าทั้งหมดรวมถึงสินค้าที่ผู้ซื้อนั้นซื้อแล้วด้วยเพียงแต่ยังไม่มีการคัดเลือกแบ่งแยกทรัพย์สินดังกล่าวให้เป็นทรัพย์สินเฉพาะสิ่ง ซึ่งในกรณีแบบนี้ทำให้ผู้ซื้อรู้ได้อย่างแน่ชัดแล้วว่าทรัพย์สินที่ผู้ซื้อได้ทำการซื้อนั้นได้ถูกบรรจุลงไปในตู้คอนเทนเนอร์นั้นแน่นอนแล้ว เพียงแต่ไม่ได้ระบุว่าทรัพย์สินไหนเป็นของผู้ซื้อได้แน่นอน เมื่อเป็นเช่นนี้ก็ควรจะให้สิทธิที่มีเหนือทรัพย์สินแก่ผู้ซื้อที่ผู้ซื้อจะนำไปอ้างสิทธิเหนือบุคคลอื่นได้มากกว่าไม่ให้ผู้ซื้อ มีสิทธิอะไรเลยในทรัพย์สิน

แต่หากเปรียบเทียบกับกฎหมายสหราชอาณาจักรแล้ว กฎหมายได้มีการเชื่อมโยงและพิจารณารูปแบบทางการค้าในปัจจุบันจึงได้มีการให้สิทธิแก่ผู้ซื้อ โดยพระราชบัญญัติการซื้อขายสินค้า ค.ศ.1979 ของสหราชอาณาจักรได้มีการบัญญัติหลักการขึ้นใหม่ในปี พ.ศ.2538 ให้กรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินสามารถโอนต่อกันได้ แม้ทรัพย์สินที่ทำการซื้อขายกันนั้นยังไม่ถูกระบุแน่นอนจนเป็นทรัพย์สินเฉพาะสิ่ง ซึ่งในหลักการนี้ไม่มีในกฎหมายไทยเลย

หลักการนี้จะเป็นการโอนกรรมสิทธิ์ในผู้ซื้อได้เป็นเจ้าของรวมในทรัพย์สินที่ทำการซื้อขายกันหากผู้ขายและผู้ซื้อได้มีการดำเนินการดังต่อไปนี้ นั่นก็คือ ผู้ซื้อได้ซื้อสินค้าจำนวนแน่นอนและเป็นส่วนหนึ่งที่ถูกบรรจุลงในภาชนะที่มีปริมาตรใหญ่ โดยได้มีการตกลงของคู่สัญญาและระบุแน่ชัดแล้วในสัญญาหรือข้อตกลงภายหลัง จากนั้นถึงของในภาชนะนั้น ยกตัวอย่างเช่น ผู้ซื้อขอซื้อข้าวจากผู้ขาย 100 กระสอบซึ่งข้าวที่ผู้ขายมีนั้นมีทั้งสิ้นอยู่ 1,000 กระสอบ และผู้ขายได้นำข้าว 1,000 กระสอบนี้ไปบรรจุใส่ในตู้คอนเทนเนอร์เพื่อทำการขนส่งและมีการแจ้งผู้ซื้อแล้ว แสดงให้เห็นว่าสินค้าที่ทำการซื้อขายกันมีจำนวนแน่นอนและถูกบรรจุลงในสถานที่ ๆแน่นอนแล้ว แต่ทรัพย์สินนั้นก็ยังไม่เป็นทรัพย์สินเฉพาะสิ่งและยังไม่ได้ถูกทำให้เหมาะสมกับสัญญาอันเป็นการทำให้กรรมสิทธิ์โอนในส่วนกรณีที่ทรัพย์สินยังไม่เป็นทรัพย์สินเฉพาะสิ่ง

โดยปกติในกรณีนี้หากมิได้มีการคัดเลือกตัวทรัพย์สินเป็นที่แน่นอนแล้วว่าทรัพย์สินจะเป็นทรัพย์สินชิ้นไหน ข้าวที่ซื้อขายกัน 100 กระสอบนั้นเป็นกระสอบไหน กรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินก็จะไม่มีทางโอนจากผู้ขายไปยังผู้ซื้อ

ได้เลย แต่ในกฎหมายสหราชอาณาจักรที่แก้ไขใหม่กำหนดให้หากทรัพย์สินนั้นมีจะนวนแน่นอน ภาระบดลงใน ภาระบดที่แน่นอนโดยความยินยอมและแจ้งแก่ผู้ซื้อแล้ว หากผู้ซื้อชำระราคาทั้งหมดหรือแต่บางส่วนในทรัพย์สิน ผู้ซื้อจะกลายเป็นเจ้าของรวมในทรัพย์สินทันที ซึ่งในกรณีนี้ เมื่อผู้ซื้อขอซื้อข้าวจากผู้ขาย 100 กระสอบซึ่งข้าวที่ ผู้ขายบรรจุในตู้คอนเทนเนอร์ 1,000 กระสอบ หากผู้ซื้อชำระราคาข้าวแล้ว แม้ข้าวจะยังไม่ถูกเลือกให้เป็นข้าว กระสอบไหน ข้าวยังไม่เป็นทรัพย์สินเฉพาะสิ่ง ผู้ซื้อจะกลายเป็นเจ้าของรวมในข้าวในทันที กรรมสิทธิ์ในข้าวจะ โอนให้ผู้ซื้อมีส่วนเป็นเจ้าของรวมในข้าวตามอัตราส่วนที่ผู้ซื้อได้ตกลงทำการซื้อขายกัน¹⁹

ในกรณีนี้กฎหมายคงถือว่าการที่ระบุทรัพย์สินอยู่ที่ใดในสถานที่จำกัดแล้ว ก็พอจะรู้แล้วว่าทรัพย์สินเป็น ทรัพย์สินไหนและมีคนเป็นเจ้าของได้กี่คน เช่นข้าว 1,000 กระสอบในตู้คอนเทนเนอร์ก็จะทราบแล้วว่าเป็นของ ผู้ซื้อ 100 กระสอบ เป็นของผู้ขาย 900 กระสอบ เมื่อทราบถึงตัวทรัพย์สินแล้วว่าจะเป็นทรัพย์สินที่เป็นหนึ่งในจำนวน นั้นแน่นอนแล้ว กฎหมายจึงให้สิทธิ์ความเป็นเจ้าของแก่ผู้ที่จ่ายเงินในทรัพย์สินนั้นแล้ว โดยการจ่ายเงินก็ เปรียบเสมือนเป็นการยืนยันว่าผู้ซื้อต้องการจะได้ของสิ่งนั้นแล้วอย่างแท้จริงไม่มีเปลี่ยนแปลง ดังนั้นกฎหมายจึง ให้สิทธิ์เหนือทรัพย์สินแก่บุคคลนั้นไปด้วย

หลักการดังกล่าวนี้ไม่มีในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์เพราะฉะนั้นในสายตาของกฎหมายไทย แล้วทราบใดก็ตามที่สินค้าที่ทำการซื้อขายกันนั้นยังไม่ใช่ทรัพย์สินเฉพาะสิ่ง กรรมสิทธิ์จะยังไม่โอนไปยังผู้ซื้อ จนกว่าจะมีการเลือกให้ทรัพย์สินนั้นกลายเป็นทรัพย์สินเฉพาะสิ่งเสียก่อนซึ่งกฎหมายไทยค่อนข้างจำกัดสิทธิของผู้ซื้อที่ จะมีเหนือทรัพย์สิน โดยแม้ผู้ซื้อจะรู้ตัวทรัพย์สินแล้วและมีการชำระราคาอันเป็นความต้องการอย่างแน่ชัดแล้วว่า

¹⁹ Sale of Goods Act 1979 Section 20A Undivided shares in goods forming part of a bulk.

(1) This section applies to a contract for the sale of a specified quantity of unascertained goods if the following conditions are met

(a) the goods or some of them form part of a bulk which is identified either in the contract or by subsequent agreement between the parties; and

(b) the buyer has paid the price for some or all of the goods which are the subject of the contract and which form part of the bulk.

(2) Where this section applies, then (unless the parties agree otherwise), as soon as the conditions specified in paragraphs (a) and (b) of subsection (1) above are met or at such later time as the parties may agree

(a) property in an undivided share in the bulk is transferred to the buyer, and

(b) the buyer becomes an owner in common of the bulk.

ต้องการถือสิทธิเหนือทรัพย์สินนั้น แต่ผู้ซื้อกลับมิได้มีสิทธิใดๆที่สามารถอ้างเอาแก่ตัวทรัพย์สินได้เลย ทรัพย์สินนั้นจะยังคงถือว่าเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ขายอยู่ ซึ่งผู้ขายก็สามารถเปลี่ยนตัวทรัพย์สิน หรือหากผู้ขายเกิดภาวะล้มละลายขึ้น เจ้าหนี้ของผู้ขายก็สามารถเข้ายึดทรัพย์สินอันเป็นวัตถุแห่งสัญญาซื้อขายที่ทำการกับผู้ซื้อได้ เพราะฉะนั้นในกรณีสินค้าปริมาณมากแต่ถูกใส่รวมกันมาเป็นจำนวนจำกัด ที่ผู้ซื้อได้รู้แล้วว่าทรัพย์สินบรรจุอยู่ที่ไหนและได้ชำระราคาทรัพย์สินแล้ว เป็นการแสดงความจำนงค์ต้องการเข้าเป็นเจ้าของทรัพย์สินนั้นอย่างแน่อนแล้ว แม้ทรัพย์สินจะยังไม่เป็นทรัพย์สินเฉพาะสิ่งแต่ควรให้ผู้ซื้อสามารถอ้างสิทธิเหนือทรัพย์สินดังกล่าวนั้นต่อบุคคลภายนอกได้ จึงน่าจะมีความยุติธรรมแก่ผู้ซื้อมากกว่า จากปัญหานี้กฎหมายไทยเองควรจะมีการปรับแก้ให้สอดคล้องกับรูปแบบการค้าในยุคปัจจุบันมากขึ้น โดยสิทธิแก่ผู้ซื้อได้มีสิทธิเหนือทรัพย์สินในกรณีนี้

ในกรณีดังกล่าวกฎหมายควรจะมีการเพิ่มเติมหลักการนี้เข้ามา โดยเพิ่มบทบัญญัติในมาตรา 460/3 ให้ผู้ซื้อได้เข้าเป็นเจ้าของรวมอันเป็นกรรมสิทธิ์ในสินค้าปริมาณมากแต่ถูกใส่รวมกันมาเป็นจำนวนจำกัดดังนี้

“มาตรา 460/3 มาตรา 460 460/1 และ 460/2 ให้ตกอยู่ภายใต้บังคับแห่งบทบัญญัติมาตรานี้ การซื้อขายทรัพย์สินอันมีจำนวนจำกัดแต่ยังไม่ได้เป็นทรัพย์สินเฉพาะสิ่ง หากทรัพย์สินนั้นได้มีการบรรจุลงเป็นส่วนหนึ่งในภาชนะใดแล้ว และโดยการตกลงของคู่สัญญาได้มีการระบุภาชนะนั้นลงในสัญญาหรือระบุในข้อตกลงของคู่สัญญาที่ทำภายหลังนั้นก็ตาม เมื่อผู้ซื้อได้ชำระราคาทรัพย์สินที่ซื้อขายกันแล้วไม่ว่าจะทั้งหมดหรือเพียงบางส่วน ให้ถือว่าผู้ซื้อ มีกรรมสิทธิ์รวมในทรัพย์สินที่อยู่ในภาชนะนั้น”